XÁC ĐỊNH MỘT SỐ YẾU TỐ TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI LIÊN QUAN ĐẾN TỶ LỆ MẪU DƯƠNG TÍNH VIRUS CÚM A TẠI HÀ NỘI

Nguyễn Viết Không, Phạm Minh Hằng Viện Thú y

TÓM TẮT

Virus cúm gia cầm là nguyên nhân tàn phá kinh tế trong chặn nuôi gia cầm và có khả năng lây truyền từ động vật sang người. Hệ sinh thái của virus chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố tự nhiên và xã hội. Mục đích của nghiên cứu này là xác định mối quan hệ giữa tỷ lệ mẫu dương tính virus cúm A tại các huyện ngoại thành Hà Nội và các yếu tố khí hậu, xã hội. Kết quả nghiên cứu cho thấy tỷ lệ trung bình mẫu dương tính cúm A là 18,85%; virus cúm A (non-H5) là 15,95%; H5 là 2,92%; N1 là 0,4% và N6 là 0,1%. Các tháng 1, 3, 4 và 8 có tỷ lệ mẫu dương tính virus cúm A và cúm A/H5 cao hơn so với các tháng khác và trong ba loại mẫu vịt, gà và môi trường thì mẫu vịt có tỷ lệ mẫu dương tính cúm A, H5, và N6 cao nhất. Các yếu tố nhiệt độ và giờ nắng liên quan chặt đến tỷ lệ mẫu dương tính virus cúm A và các yếu tố độ ẩm và giờ nắng liên quan chặt đến tỷ lệ mẫu dương tính virus cúm A/H5.

Từ khóa: Cúm gia cầm, chợ gia cầm sống, khí hậu, xã hội, lưu hành.

Identification of social and climate factors related to avian influenza A positive sample rate in Ha Noi

Nguyen Viet Khong, Pham Minh Hang

SUMMARY

Avian influenza viruses (AIVs) can cause economically devastating diseases in poultry production and have the potential for zoonotic transmission. The ecology of the virus is affected by numerous natural and social factors. The purposes of this study were to identify the relationship between the prevalence rate of avian influenza A in the live bird markets in suburban districts of Ha Noi and climate, social factors. The studied results showed that the average AIV positive sample rate was 18.85%, AIV (non-H5) was 15.95%, H5 was 2.92%, N1 was 0.4%, and N6 was 0.1%. January, March, April, and August had a higher percentage of positive samples for AIV and AIV H5 compared to other months. Among the duck, chicken, and environmental samples, the duck samples had the highest positive detection rates of influenza A, H5, and N6. The temperature and sunshine duration factors were closely related to the AIV positive sample detection rate and the humidity and sunshine duration factors were closely related to the AIV H5 positive sample detection rate.

Keywords: Avian influenza, live bird markets, climate, scocial, prevalence.